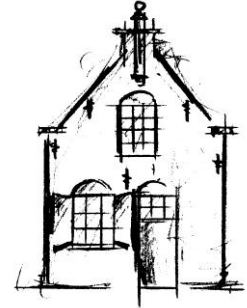

NIEUWSBRIEF VAN DE TIMMERWERF

Nr. 57

De Lier, 6 september 2013

AGENDA

- za. 7 sept. snoepkraam van De Schilpen
- za. 14 sept. start expositie 'Stoer doorgaan'
Open Monumentendag en
demonstratie bouwer maquette van
De Lier
- do. 19 sept. vrijwilligersavond over nieuwe
tentoonstelling
- za. 28 sept. demonstratie meubelrestauratie
door Luc Zwinkels
- za. 5 okt. snoepkraam van De Schilpen
- za. 26 okt. demonstratie houtdraaier
- di. 29 okt. whisky- en jeneverproeverij voor de
Club van 100
- za. 16 nov. laatste dag expo 'Stoer doorgaan'
- za. 30 nov. opening wintertentoonstelling oude
schoolplaten
- do. 12 dec. Winter Wonderland
verkoop producten Unicef
- za. 28 dec. oliebollen met koffie/limonade
- za. 1 maart laatste dag oude schoolplaten

TERUGBLIK LAK-EXPOSITIE

De tentoonstelling van Lierse amateur kunstenaars heeft deze zomervakantie weer veel bezoekers getrokken en vooral in de Bradelierweek mocht het museum zich verheugen in een ongekende stroom bezoekers. Het LAK-comité, bestaande uit Adrie Zuidgeest, Piet Ridder en Aad Roeling, heeft door de smaakvolle presentatie van het werk gezorgd voor een mooie expositie. De

exposanten die op de zaterdagen hun kunst kwamen demonstreren, trokken daarmee extra bezoekers: een succesvolle formule.

STOER DOORGAAN

De volgende expositie zal gaan over het verleden, heden en toekomst van het groenteveredelingsbedrijf Rijk Zwaan in De Lier. In 1924 startte de heer Rijk Zwaan in Rotterdam onder zijn eigen naam een winkel voor groentezaden. Hij streefde voor zijn klanten naar de beste kwaliteit en de beste service. Daarom was Rijk Zwaan ook actief met het veredelen van groentenrassen en het geven van advies. Dit bleek een gouden combinatie. Het bedrijf opende al snel in Bergschenhoek een vestiging voor de selectie van rassen en de productie van zaden.

Na een lange periode van 'Stoer doorgaan', het credo van de heer Rijk Zwaan, groeide het bedrijf snel door, ook internationaal, en ontstond de behoefte aan een nieuwe ruimere locatie. De keuze viel op De Lier, waar pal langs de provinciale weg en aan de rand van het Westland een mooi stuk goede teeltgrond beschikbaar was. Hier werd in 1969 de eerste paal geslagen van het zo karakteristieke bedrijfsgebouw dat pas vorig jaar, na 42 jaar, ruimte moest maken voor het nieuwe hoofdkantoor en de bedrijfshal. Dit nieuwe hoofdkantoor staat wederom symbool voor de groei die Rijk Zwaan de laatste decennia heeft doorgemaakt op technologisch gebied en zeker

ook met haar internationale verkoop. Momenteel telt Rijk Zwaan ruim 2.000 medewerkers wereldwijd, waarvan 650 in De Lier. Zij houden zich onder meer bezig met het onderzoek, de veredeling, de productie, de kwaliteitscontrole en de verkoop van meer dan 1.000 groenterrassen. En dat in meer dan 100 landen en met een gezamenlijke omzet van ruim 250 miljoen euro.

Op een aantal zaterdagen zullen medewerkers van het bedrijf aanwezig zijn om uitleg te geven over de productie, de veredeling en de schoning van zaden en ook op een zaterdag met een proeverij. Houdt u de bladen en de website in de gaten voor actuele informatie. De Bongaard serveert deze periode een speciale Rijk Zwaan salade!

VERZAMELINGEN

In het voorjaar van 2014 gaan we een expositie samenstellen met verzamelingen die mensen in de loop van de tijd hebben aangelegd. Wij zijn op zoek naar juist die collecties die niet zo voor de hand liggen als b.v. postzegels. Heeft u een bijzondere verzameling of kent u iemand die iets boeiends heeft, neemt u dan contact op met Gerda Gunneweg via telefoon 0174-514076 of via e-mail tjj.gunneweg@hetnet.nl.

SCHENKING BRAM JONKERS

De heer B. Jonkers uit Maarn draagt ons museum een warm hart toe en na een eerdere schenking, waarvan een schilderij van de Dom werd aangeschaft, heeft hij De Timmerwerf wederom blij verrast met het genereuze bedrag van € 5.000,-. Het bestuur beraadt zich over de besteding van het bedrag. Dhr. Jonkers heeft in de laatste oorlogsjaren een belangrijke rol gespeeld in het verzet en werkte in 2010 mee aan de tentoonstelling over het Westland tijdens WO II. Daarom is besloten om een gedeelte van het bedrag te besteden aan een expositie in 2015 over de oorlog die voor en door de Lierse basisscholen zal worden samengesteld. Over de

bestemming van het overige geld wordt zorgvuldig nagedacht.

BRADERIENIEUWS

De kraam van De Timmerwerf op de Braderie kan dit jaar niemand ontgaan zijn. Boeken, uilen en diverse nestkasten waren te koop en ook de jaarlijkse Timmerwerfwijnen konden weer besteld worden. In samenwerking met Bottelier van Lenteren uit Maasdijk is het dit jaar opnieuw gelukt een serie mooie wijnen aan te bieden. Van de opbrengst van de wijn is een deel voor De Timmerwerf en dat helpt ons om onze jaarlijkse exploitatie zonder enige vorm van subsidie sluitend te krijgen. Door de extra accijnzen komt de netto opbrengst wel wat onder druk te staan, maar samen met Bram en Jorien zijn we er toch goed uitgekomen. Het aantal verkochte dozen wijn kwam op een record uit van bijna 200 stuks! Alle wijnklanten hartelijk bedankt voor de respons.

Bij de kraam op het plein konden liefhebbers hun geluk wagen met het zagen van precies 100 gram hout. Door de onregelmatige kwasten in het hout heeft elk stukje vuren weer een ander soortelijk gewicht en zo kan het gebeuren dat een stukje van 100 gram soms 9 cm en soms 6 cm lang is. Er waren zeven personen die het juiste gewicht hadden gezaagd en door loting kwam dhr. Van der Sar uit Naaldwijk als winnaar uit de bus.

Het echtpaar Van der Sar kwam op vrijdagmorgen de taart in ontvangst nemen en

aangezien de vrijwilligers die ochtend weer waren gestart na hun zomerreces, werd het een gezellige boel bij de koffie. Met een doos vol calorieën gingen zij weer dik tevreden terug naar Naaldwijk.

Nieuw dit jaar was de aanwezigheid van de historische druiventuin De Sonnehoeck in onze kraam. Vrijwilligers verkochten de eerste gestookte Frankenthalers van uitstekende kwaliteit en in de werkplaats was een kleine presentatie van dit unieke stukje Westland te zien. Zeker voor herhaling vatbaar.

Het timmeren voor kinderen is een blijvend succesnummer. Zo'n 60 kinderen konden ook dit jaar hun hart ophalen in de werkplaats aan het timmeren van een vogelhuisje, auto, vliegtuig of boot. En elk jaar is dat een groot feest met vijftien timmerende kinderen tegelijk aan onze grote werkbank.

LIERSE HISTORIE: 't Heitje

Binnen niet al te lange tijd komt een boek uit van de hand van Krijn van Dijk, waarin hij de Lierse straatnamen verklaart en er soms een toelichting bij geeft. Ook de namen van wijken worden genoemd. De oudste wijknaam van De Lier is 't Heitje. Helaas is er geen onomstotelijk bewijs, waar die naam vandaan komt. Vast en zeker niet van hei = heide. Meer voor de hand ligt een verband met Heimond en Ter Heijde. Deze twee namen houden verband met het diepe water, dat tussen een zandplaat in de Maasmonding en het vaste land liep en dat uitmondde in de zee bij Ter Heijde. De Poel tussen 's-Gravenzande en Naaldwijk en de Vlot in Monster kunnen daar nog een overblijfsel van zijn. In de Middeleeuwen betekende 'hei' diep water en dat kan dus de naam zijn geweest, die onze voorouders aan dat water gaven. De naam Heimond voor het nabijgelegen gebied (tussen de huidige Oranjesluisweg en het Sint-Jorispad) en Ter Heijde voor de nederzetting aan de monding kunnen zo een logische benaming zijn. En is er verband met 'in het

heitje spitten' = in een diepe veur spitten?

Heeft ons Heitje daarmee te maken? Wel weten we dat omstreeks 1900 deze buurt 'Kleine Hei' werd genoemd. In 1880 verkocht Pieter de Jong aan Adrianus van der Boom, meester metselaar, 'een huis met steenen schuur, bleekveld, erven en tuingrond' op de Kleine Hei, gemeente De Lier. Van Kleine Hei naar Heitje is geen grote stap. Maar waarom de naam Kleine Hei? Merkwaardig is wel, dat in Maasdijk ook een Kleine Hei ligt, een weg in het Honderdland, uitkomend op de Maasdijk, nagenoeg tegenover de kern. Is er verband?

APMvdS

VERSLAG VRIJWILLIGERSUITJE NAAR DELFSHAVEN

Op zaterdag 8 juni verzamelde een groep vrijwilligers van De Timmerwerf zich voor de Dom in De Lier om naar het jaarlijkse uitje te vertrekken. De bestemming was dit keer de scheepswerf "Rotterdams Welvaren" aan de Schiehaven in Rotterdam. In "Het Boegbeeld" hadden we een prachtig uitzicht over de Maas onder het genot van koffie met appelgebak. Daarna werd de groep begroet door een bootsman met zijn officieren en matrozen, die ons in drie groepen rondleidden. We kregen een boeiende en zeer interessante uitleg over alle activiteiten en het vakmanschap dat komt kijken bij de reconstructie van het houten lineschip 'De Delft'. Het oorspronkelijke schip, afkomstig uit de 18^e eeuw, is na een felle strijd gezonken en twee eeuwen later op de bodem van de Noordzee teruggevonden. Vanaf 2000 zetten tientallen vrijwilligers en leerlingen in een leerwerktraject zich in om het schip zo exact mogelijk te reconstrueren. Het is de grootste reconstructie van een houten oorlogsschip in Europa. We konden ons maar moeilijk losmaken van de bevlogen rondleiders, maar de rest van het programma bleek ook zeker de moeite waard.

We staken over naar Delfshaven waar iedereen aan de hand van een gidsje met informatie, dat Jan den Hoed samengesteld had, vrij kon rondlopen en naar hartelust kon genieten van de vele historische panden. Vanaf de stellingmolen “De Distilleerketel” had je een prachtig uitzicht over de buurt waar Piet Heijn is geboren. Jan had mooi weer besproken, zodat het een lust was om langs de pakhuizen en rond de Aelbrechtskolk te wandelen. De ijssalon vond ook veel aftrek. Bij een prachtige brug ligt de Pelgrimvaders kerk, waarvandaan de Pilgrimfathers op 1 augustus 1620 vertrokken naar Amerika. Toevallig werd daar door de vaste organist een concert gegeven op het schitterende orgel en dat viel zo in de smaak dat bijna iedereen er neerstreek. De echte diehards zaten het hele programma uit, maar de meesten van ons verhuisden naar de buurman, de stadsbrouwerij “De Pelgrim”. De binnentuin werd het domein van onze groep waar we konden genieten van een hapje en een drankje. Een twintigtal liefhebbers van bier mocht zelfs aanschuiven bij de bierproeverij. Toen het etenstijd was, werd de zitting opgeheven en iedereen was het erover eens dat dit weer een middag was met een gouden randje.

SCHAPENHEKJE

Bij de Bongaard hebben we dit voorjaar een schapenhekje geplaatst langs De Lee om te voorkomen dat kinderen zomaar via de tuin het water inlopen. Ook is de slootbedding iets

opgehoogd en opnieuw beplant met een moerasplantje dat beter tegen vocht kan. Het is inmiddels een groene oase geworden.

WIJ ONTVINGEN ....

... textiel van mevr. C. Varekamp – Vreugdenhil uit De Lier, proeven van oude handwerktechnieken,
 ... oude kleiknikkers van mevr. Van Geest uit De Lier,
 ... een schietlood van Huib van Horssen uit De Lier,
 ... een viertal stenen met inscripties van een oude boerderij langs De Lee van Hans van den Berg.

STICHTING DE TIMMERWERF

Postbus 167, 2678 ZK De Lier
 e-mail: info@detimmerwerf.nl
 internet: www.museumdetimmerwerf.nl
 twitter: <http://twitter.com/#!/timmerwerf>

Bankrekening: ING-bank 77.90.769
 Rabobank 33.62.92.430

Bestuur:

Cor v.d. Mark, voorz. tel.0174-51.48.32
 Jan den Hoed, secr. 51.16.05
 Piet Zuidgeest, penn.mr. 51.46.86
 Ellie Elshof 51.67.93
 Anneke van Zanten 51.65.90
 Gerda Gunneweg (redactie) 51.40.76

secretariaat:

Caroline v.d. Berg
secretariaat@detimmerwerf.nl

ANBI

De belastingdienst heeft Stichting De Timmerwerf aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

U kunt uw gift aftrekken van de belasting en De Timmerwerf kan de bijdrage ten volle benutten voor de instandhouding van ons museum.